

आयुक्त, राज्य उत्पादन शुल्क, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई यांचे कार्यालय

जुने जकात घर, २ रा मजला, शहिद भगतसिंग मार्ग, फोर्ट, मुंबई ४०० ०२३.

Email: excise_jtcom_molasessalcohol@mahaonline.com, Tel no. ०२२ २२६२०१५२

विषय :- राज्यातील देशी/विदेशी मद्य व बिअर
उत्पादकांची ब्रँडनिहाय व ट्रेडनिहाय
माहिती सादर करण्याबाबत.

परिपत्रक

क्रमांक :- संकीर्ण ११२०१५/मद्य उत्पादन-विक्री/५-ब

मुंबई, दि. २६ मे, २०१६

उपरोक्त विषयाच्या अनुषंगाने कळविण्यात येते की, या कार्यालयाकडून राज्यातील सर्व देशी/विदेशी मद्य निर्माण्या व बिअर निर्माण्या यांच्याकडून यापुर्वी दि. ०१.०४.२०१५ ते ३१.०३.२०१६ या कालावधीत केलेले मद्य/बिअरचे उत्पादन, वितरण, निर्यात व त्यापासून प्राप्त झालेला जमा महसूल याबाबतची माहिती वेळोवेळी मागविण्यात आलेली आहे. त्याचप्रमाणे मद्य/बिअर निर्माणी घटकांना सादर कालावधीमध्ये राज्यातील त्यांच्या ठोक विक्रेत्यांना वितरण केलेल्या मद्य/बिअरची माहिती सादर करण्यास कळविण्यात आले आहे. सादर माहितीचे संकलन करतांना असे निदर्शनास आले आहे की, मद्य/बिअर निर्माणी घटकांनी उपरोक्त कालावधीत ठोक विक्रेत्यांना वितरण केलेल्या व ठोक विक्रेत्यांना प्राप्त झालेल्या मद्य साठयामध्ये तफावत आढळून आली आहे. त्याचप्रमाणे घटकांनी सादर केलेल्या सॉफ्ट कॉपी तसेच छापील विवरणामध्ये तफावत आढळून आली आहे.

सर्व विभागीय उपआयुक्त कार्यालयांकडून ठोक व किरकोळ मद्य/बिअर विक्रेत्यांना मद्य/बिअर निर्माणी घटकांकडून वितरित केलेल्या मद्य/बिअरबाबत स्वतंत्ररित्या माहिती प्राप्त करून घेण्यात आली होती. परंतु, मद्य/बिअर उत्पादकांनी सादर केलेली माहिती व विभागीय उपआयुक्त कार्यालयांकडून प्राप्त झालेली माहिती जुळून येत नाही. याबाबत संबंधितांना वेळोवेळी सुचना देऊनसुध्दा अचूक व विहित वेळेत विचारणा केलेली माहिती प्राप्त होत

नसल्याचे निदर्शनास आले आहे. याबाबत वारंवार विचारणा करुन देखील त्याच-त्याच चुकांची पुनरावृत्ती होत असल्याचे देखील निदर्शनास आले आहे. त्यामुळे राज्यात विक्रीकरिता महाराष्ट्रातील मद्य/बिअर निर्माण्यांनी उत्पादित व वितरित केलेला साठा आणि राज्यातील ठोक व किरकोळ विक्रेत्यांकडील मद्य/बिअरच्या व्यवहारासंबंधीची आकडेवारी यामध्ये ताळमेळ होतांना दिसत नाही.

यापुर्वी वेळोवेळी मद्य/बिअर निर्माणी घटकांनी थेट या कार्यालयास सादर केलेली माहिती व अधीक्षक तसेच विभागीय उपआयुक्त कार्यालयाकडून प्राप्त झालेल्या माहितीची पडताळणी केली असता खालीलप्रमाणे त्रुटी निदर्शनास आल्या आहेत.

१. या कार्यालयाने विहित केलेल्या नमुन्यात माहिती सादर न करता स्वतःच्या सोईच्या नमुन्यात माहिती सादर करणे.
२. माहितीचा कालावधी न तपासणे.
३. माहितीमध्ये उत्पादन शुल्काखेरीज अन्य शुल्काचा समावेश करणे.
४. बल्क लिटरचे प्रमाण व जमा महसूलाची रक्कम लाखात किंवा हजारात आहे याचा उल्लेख नसणे.
५. विवरणपत्रावर घटकाच्या प्रतिनिधीची/प्रभारी अधिकाऱ्याची स्वाक्षरी नसणे.
६. एकूण बल्क लिटर्स/रकमेची गणना न करणे किंवा चुकीची गणना करणे.
७. चालू महिन्यातील सुरुवातीची शिल्लक व महिन्याच्या शेवटी राहिलेली शिल्लक यांची एकूणमध्ये गणना करणे.

तसेच असे निदर्शनास आले आहे की, मद्य/बिअर निर्माणी घटकांकडून प्राप्त होणाऱ्या ब्रँडवाईज विवरणामध्ये इतर राज्यांना निर्यात केलेल्या मद्य साठ्याचा उल्लेख करण्यात येतो. त्याचप्रमाणे राज्यातील सीएसडीला वितरित होत असलेला मद्य/बिअरसाठा एफएल-१ घटकास होत नसतांना त्याबाबतची आकडेवारी मद्य/बिअर उत्पादक घटकांकडून ट्रेडवाईज मद्य वितरणाच्या तपशीलात नोंदविण्यात येते. राज्यामध्ये काही मद्य/बिअर उत्पादकांनी

स्वतःच्या कंपनीच्या मालकीच्या एफएल-१ अनुज्ञप्त्या प्राप्त करुन घेतल्या असुन अशा अनुज्ञप्तीच्या आस्थापनेवरुन किरकोळ मद्य/बिअर विक्रेत्यांना विक्री न करता फक्त इतर एफएल-१ घटकांना मद्य/बिअर घटकांना विकण्याची परवानगी आहे. त्याचप्रमाणे राज्यात काही जिल्हयांमध्ये एफएल-१ घटकांना इतर किंवा त्याच जिल्हयातील एफएल-१ घटकांना मद्य/बिअर विक्री करण्याची परवानगी सक्षम प्राधिकारणाकडून देण्यात आलेली आहे. अशा प्रकरणांमध्ये अधीक्षक जेव्हा त्यांचे जिल्हयातील एफएल-१ घटकाच्या आस्थापनेवरील मद्य/बिअरची सुरुवातीची शिल्लक, खरेदी, विक्री आणि शेवटची शिल्लक यासंबंधीची माहिती संकलित करतील त्यावेळी त्यांनी केवळ किरकोळ विक्रेत्यांना ज्या एफएल-१ घटकांकडून विक्री करण्यात येते त्यांच्याच विक्रीचा तपशील विवरणात नोंदविला आहे किंवा कसे ? याची खात्री करणे आवश्यक राहिल. कुठल्याही परिस्थितीमध्ये एफएल-१ ते एफएल-१ या घटकामध्ये होणाऱ्या मद्य/बिअर विक्रीचा तपशील सदरच्या विवरणामध्ये नोंदविला जाऊ नये याबाबत सर्व संबंधीत अधीक्षकांनी दक्षता घ्यावी. या कार्यालयाचे असे देखील निदर्शनास आले आहे की, अनेक मद्य/बिअर उत्पादक व ठोक विक्रेते घटक हे त्यांचेकडून महिन्याच्या अखेरच्या दिवशी वितरित होणाऱ्या मद्य/बिअर साठ्याचा तपशील पुढील महिन्याच्या तारखेमध्ये नोंदवितात, ही बाब अयोग्य असुन त्यामुळे सदर महिन्यातील प्रत्यक्ष विक्रीचा तपशील जुळत नाही. याकरिता प्रत्यक्ष महिन्यात झालेल्या विक्रीची नोंद त्याच महिन्यात घेण्याच्या संबंधितांना सुचना देण्यात याव्यात.

उपरोक्त बाब विचारात घेता महाराष्ट्र देशी मद्य निर्मिती नियम, १९७३ मधील नियम ४७, महाराष्ट्र मद्यार्क आसवन आणि पेय मद्य निर्मिती नियम, १९६६ मधील नियम २४ व महाराष्ट्र बिअर आणि वाईन निर्मिती नियम, १९६६ मधील नियम १९ मधील अधिकारांचा वापर करुन सुचना निर्गमित करण्यात येत आहेत की, राज्यातील उत्पादक घटकांनी राज्यांतर्गतच विक्रीसाठी उत्पादित केलेल्या व राज्यात वितरित होणाऱ्या मद्य आणि बिअरच्या अचूक माहितीमुळे उत्पादन शुल्काच्या रुपाने शासनास प्राप्त होणाऱ्या जमा महसुलाशी तुलना करणे

सोईस्कर व्हावे तसेच विक्रीकर विभागाशी समन्वय साधण्याच्या दृष्टीने यासोबत विवरणपत्रे विहित करुन पाठविण्यात येत आहेत.

या परिपत्रकासोबत जोडलेल्या विवरणपत्रांपैकी नमुना A आणि F मधील माहिती मद्य/बिअर उत्पादकांनी संबंधित अधीक्षकांना सादर करावयाची आहे. नमुना B, C आणि D मधील माहिती संबंधित ठोक विक्रेत्यांकडून अधीक्षकांनी प्राप्त करुन घ्यावयाची आहे. तसेच नमुना E मधील माहिती किरकोळ विक्रेत्यांकडून अधीक्षकांनी प्राप्त करुन घ्यावयाची आहे व संबंधित अधीक्षकांनी मद्य/बिअर उत्पादक तसेच ठोक आणि किरकोळ विक्रेते यांचेकडून प्राप्त झालेली माहिती संकलित करुन A1,B1,C1,D1,E1 आणि F1 विवरणपत्रानुसार संबंधित माहिती या कार्यालयास सादर करणे आवश्यक राहिल. उपरोक्तनुसार विहित केलेल्या नमुन्यातील माहिती संबंधित घटकाच्या प्रभारी अधिकाऱ्यांमार्फत जिल्हा अधीक्षकांना यापुढे प्रत्येक महिन्याच्या ५ तारखेपर्यंत सादर करण्याची दक्षता घ्यावी. तसेच प्रभारी अधिकाऱ्यांनी सादरची माहिती घटकामध्ये उपलब्ध असलेला अभिलेख, नोंदवहया, वाहतूक पासेस इत्यादीची पडताळणी करुन सादर करणे आवश्यक आहे. सादर करण्यात येणाऱ्या विहित विवरणत्रावर घटकाचे जबाबदार प्रतिनिधी व प्रभारी अधिकाऱ्यांनी स्वाक्षरी करणे बंधनकारक आहे. या माहितीची सॉफ्ट कॉपी त्यांनी अधीक्षकांना सादर करण्याची दक्षता घ्यावी. संबंधित अधीक्षकांनी त्यांचे अधिपत्याखालील मद्य/बिअर उत्पादकांनी सादर केलेली माहिती त्यांच्या स्तरावर ब्रँडनिहाय संकलित करुन अभिलेख जतन करावा व संकलित झालेल्या माहितीतून फक्त बल्क लिटरमधील माहिती यासोबत देत असलेल्या विवरणपत्रांमध्ये मध्ये संबंधित विभागीय उपआयुक्त व या कार्यालयास प्रत्येक महिन्याच्या ७ तारखेपर्यंत सादर करावी. अधीक्षकांनी संकलित केलेली माहिती खाली नमूद केलेल्या ई-मेल आयडीवर पाठवावी.

१. सीएल-१ बाबत संकलित माहिती - cl.excise1@gmail.com

२. पीएलएल बाबत संकलित माहिती- pll.excise@gmail.com

३. बीआरएल बाबत संकलित माहिती- brl.excise@gmail.com

उपरोक्त नमूद केल्यानुसार त्या-त्या विषयाबाबतची माहिती त्याच ई-मेल आयडीवर पाठविण्यात येईल याची दक्षता संबंधित अधीक्षकांनी घेणे आवश्यक राहिल तसेच उपरोक्त माहिती पाठवितांना अन्य ई-मेल आयडीवर ती पाठवू नये. अधीक्षकांनी या कार्यालयास संबंधित घटकांकडून प्राप्त झालेली विहित नमुन्यातील विवरणपत्रे व प्रभारी अधिकाऱ्यांचे अहवाल जसेच्या तसे या कार्यालयास सादर करू नयेत. यापुढे विचारणा केलेली माहिती सादर करतांना ती अचूक व विहित केलेल्या नमुन्यातच असेल याची खातरजमा करावी. जे घटक अपूर्ण किंवा चूकीची माहिती सादर करतील त्यांचे विरुद्ध महाराष्ट्र दारुबंदी अधिनियम (मुंबईचा पंचवीस) मधील कलम ५४ व ५६ मधील तरतुदीनुसार ते धारण करीत असलेली अनुज्ञप्ती रद्द किंवा निलंबित करण्याची कारवाई करण्यात येईल याची सर्व मद्य/बिअर उत्पादकांनी गांभीर्याने नोंद घ्यावी तसेच घटकांचे संबंधित प्रभारी अधिकारी/अधीक्षक सादर माहितीची अचूक पडताळणी न करता तसेच विहित नमुन्यात माहिती सादर करीत नसल्याचे निदर्शनास आल्यास त्यांचे विरुद्ध महाराष्ट्र नागरी सेवा (वर्तणूक) नियम, १९७९ चे नियम ३ व महाराष्ट्र नागरी सेवा (शिरस्त आणि अपिल) नियम, १९७९ चे नियम ५ नुसार कारवाई करण्यात येईल याची कटाक्षाने नोंद घ्यावी.

सदरील परिपत्रक व यासोबतची नमूना विवरणपत्र (A, A1, B, B1, C, C1, D, D1, E, E1 व E, F1) प्राप्त झाल्याबाबतची पोच सर्व संबंधितांनी उलटटपाली सादर करावी.

(विजय सिंघल)

आयुक्त, राज्य उत्पादन शुल्क
महाराष्ट्र राज्य, मुंबई

प्रति,

१. सर्व विभागीय उपआयुक्त, राज्य उत्पादन शुल्क.
२. सर्व अधीक्षक, राज्य उत्पादन शुल्क.

३. सर्व देशी/विदेशी मद्य निर्माणी/बिअर निर्माणी.
४. सर्व देशी/विदेशी मद्य निर्माणी/बिअर निर्माणीवरील प्रभारी अधिकारी.
५. या कार्यालयातील सर्व राजपत्रित अधिकारी.
६. अभिलेख शाखा (५ प्रती.)
७. संगणक कक्ष (सदर परिपत्रक विभागाच्या संकेतस्थळावर Upload करणे.)

STATEMENT "A1"

Consolidated Information to be submitted by Superintendent to the Commissioner's office

Monthwise Information of IMFL/CL/BEER (in bulk litres) & (Revenue in rupees)

Dist- **Month-**

2016-17

Sr.No.	Name of the unit-	opening balance in bulk litres	Production in bulk litres	Issue in bulk litres						Closing Balance in bulk litres	Excise Duty in rupees	
				with in state			Export					Total Issue
				civilian	CSD	Total	other state	Overseas	Total			
	Total	0	0	0	0	0	0	0	0	0		

Note:- Details of IMFL/BEER produced for sale in Maharashtra only

STATEMENT "B"

Details of IMFL transactions on the establishment of FL-1
Licence (IMFL produced in Maharashtra for sale in the state)
(Information to be submitted by FL-1 Licensee to Superintendent, State Excise)

Sr.no	Name of the Wholesalers	Month-			Closing Balance B.L.
		Opening Balance in B.L.	Purchase B.L.	Sales B.L.	
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					
13					
14					
15					
16					
17					
Total					

Note:- Details of IMFL/BEER produced for sale in Maharashtra only

STATEMENT "C"

Details of BEER transactions on the establishment of FL-1
Licence (BEER produced in Maharashtra for sale in the state)
(Information to be submitted by FL-1 Licensee to Superintendent, State Excise)

District-		Month-			
Sr.no	Name of the Wholesalers	Opening Balance in B.L.	Purchase B.L.	Sales B.L.	Closing Balance B.L.
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					
13					
14					
15					
16					
17					
Total					

Note:- Details of IMFL/BEER produced for sale in Maharashtra only

STATEMENT "C1"

Details of BEER transactions on the establishment of FL-1
Licence (BEER produced in Maharashtra for sale in the state)
(Consolidated Information to be submitted by Superintendent to the Commissioner's
office)

District-	Month-			
	Opening Balance in B.L.	Purchase B.L.	Sales B.L.	Closing Balance B.L.
Total number of Wholesalers				
Total				

Note:- Details of IMFL/BEER produced for sale in Maharashtra only

STATEMENT "D"

Details of Country Liquor sales on the establishment of CL-II
(Information to be submitted by CL-II Licensee to Superintendent, State Excise)

District-		Month-			
Sr.no	Name of the Wholesaler	Opening Balance in B.L.	Purchase B.L.	Sales B.L.	Closing Balance B.L.
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					
13					
14					
15					
16					
17					
Total					

STATEMENT "D1"

Details of Country Liquor sales on the establishment of CL-II

(Consolidated Information to be submitted by Superintendent to the Commissioner's office)

District-	Month-			
	Opening Balance in B.L.	Purchase B.L.	Sales B.L.	Closing Balance B.L.
Total number of Wholesalers				
Total				

STATEMENT "E"

Details of CI/IMFL/BEER sales on the establishment of retailers
(Information to be submitted by retailer Licensees to Superintendent, State Excise)

Str.no	Name of the Retailers	Month-			
		Opening Balance in B.L.	Purchase B.L.	Sales B.L.	Closing Balance B.L.
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					
13					
14					
15					
16					
17					
Total					

Note:- Details of IMFL/BEER produced for sale in Maharashtra only

STATEMENT "E1"

Details of CL/IMFL/BEER sales on the establishment of retailers.

(Consolidated Information to be submitted by Superintendent to the Commissioner's office)

District-	Month-			
Total number of Retailers	Opening Balance in B.L.	Purchase B.L.	Sales B.L.	Closing Balance B.L.
Total				

Note:- Details of IMFL/BEER produced for sale in Maharashtra only

STATEMENT "F"

Details of CL/IMFL/BEEER supplied to the FL-1/CL-II
Licence (produced in Maharashtra for sale in the state)
(Information to be submitted by Manufacturer to Superintendent, State Excise)

District-		Month-		
Sr.no	Name Manufacturer/Unit	Name of the FL-1/CL-II License & address	Name of the Licensee & address	Despatch of CL/IMFL/BEEER to the FL-1/CL-II Licence from manufacturer in Bulk Litre in the month.
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
Total				

Note:- Details of IMFL/BEEER produced for sale in Maharashtra only

STATEMENT "F1"

Details of CL/IMFL/BEEER supplied to the FL-1/CL-II
Licence (produced in Maharashtra for sale in the state)
(Consolidated Information to be submitted by Superintendent to the Commissioner's office)

District-		Month-	
Sr.no	Name of the District	Number of the FL-1/CL-II License	Despatch of CL/IMFL/BEEER to the FL-1/CL-II Licence from manufacturer in Bulk Litre in the month.
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14			
Total			

Note:- Details of IMFL/BEEER produced for sale in Maharashtra only